

नेपाल सरकार
श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय
श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग
श्रम तथा रोजगार कार्यालय
धनगढी, कैलाली

प.सं. ०८१/८२

च.नं. ४२४

मिति: २०८२/०२/१९

विषय:- निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा ।

श्री उद्योग/ प्रतिष्ठान सबै,
सुदूरपश्चिम प्रदेश ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा श्रम ऐन, २०७४ एवं श्रम नियमावली, २०७५ मा भएका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा यस कार्यालयमा श्रमिकका सेवा सुविधा तथा श्रम कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा उजुरी/ गुनासो आइरहेकोले तपसिलमा उल्लेखित कानूनी प्रावधान लगायत श्रम ऐन, नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरूको अविलम्ब कार्यान्वयन गर्ने/ गराउन हुन सम्बन्धित सबैमा अनुरोध छ ।

तपसिल:-

१. तहाँ उद्योग/ प्रतिष्ठानमा कार्यरत श्रमिक/ कर्मचारीहरूलाई रोजगार सम्झौता पत्र र नियुक्ति पत्र दिएर मात्र काममा लगाउने ।
२. नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक अनिवार्य रुपमा लागू गर्ने ।
३. आफ्नो उद्योग/ प्रतिष्ठान कार्यरत श्रमिक/ कर्मचारीहरूलाई अनिवार्य रुपमा योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्ने गराउने ।
४. श्रम ऐन २०७४ को दफा ६८ बमोजिम प्रतिष्ठानमा व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा स्वास्थ्य नीति अनिवार्य रुपमा बनाउने ।
५. श्रम ऐन, २०७४ को दफा ५, बालश्रम (निषेध र नियमित गर्ने) ऐन, २०५६ र नियमावली, २०६२ विपरित कार्य नगराउने ।
६. तहाँ उद्योग/ प्रतिष्ठानमा कार्यरत श्रमिक/ कर्मचारीहरूलाई तलब, भत्ता र अतिरिक्त समय काम गरेको पारिश्रमिक वैड्क मार्फत भूक्तानीको व्यवस्था मिलाउने ।
७. यस कार्यालय वा श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागबाट श्रमिक आपूर्तिकर्ता इजाजतपत्र लिई/ नविकरण गरी सो सम्बन्धी कार्य गर्ने । अन्यथा श्रम ऐनको दफा १६३ (क) बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ । साथै मुख्य रोजगारदाता कम्पनीले पनि इजाजतपत्र प्राप्त श्रमिक आपूर्तिकर्ता कम्पनीबाट मात्र श्रमिक लिई काम गराउन हुन समेत जानकारी गराइन्छ ।
८. श्रमिक आपूर्तिकर्ता कम्पनीहरूले आफ्नो कम्पनीको लेटरहेडमा अनिवार्यरुपमा श्रमिक आपूर्तिकर्ता इजाजत पत्र नं. उल्लेख गर्ने/ गराउने ।
९. श्रमिक आपूर्तिकर्ता दर्ता, ट्रेड युनियन दर्ता/ नविकरण र श्रम अडिट प्रतिवेदन सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य <https://ilms.dolos.gov.np/> Online प्रणाली मार्फत सेवा प्रवाह भईरहेको हुँदा उल्लिखित सेवाहरू अनलाईन बाट गर्ने/ गराउने ।
१०. यस कार्यालयको क्षेत्रभित्र पर्ने सम्पूर्ण उद्योग/ प्रतिष्ठानहरूले प्रत्येक आ.व. को पौष मसान्त भित्र श्रम नियमावली, २०७५ को अनुसूची १० बमोजिमको श्रम अडिट प्रतिवेदन फारम अनलाईन माध्यमबाट पेश गर्ने ।
११. श्रम ऐन, २०७४ को दफा १११ बमोजिम श्रम सम्बन्ध समिति गठन गर्ने ।
१२. श्रम ऐन २०७४ को दफा ७४ (१) मा व्यवस्था भए बमोजिम सुरक्षा तथा स्वास्थ्य समिति (OSH) गठन गर्ने ।
१३. श्रम ऐन कानूनमा महिला श्रमिक सम्बन्धी व्यवस्था भएका प्रावधानहरूको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
१४. श्रम ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम विदेशी श्रमिक काममा लगाउदा श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागबाट अनिवार्यरुपमा श्रम इजाजत लिएर मात्र श्रमिकको रुपमा काम लगाउने व्यवस्था गर्ने ।
१५. बोनस ऐन, २०३० को दफा ४ बमोजिम आफ्नो उद्योग प्रतिष्ठानको प्रत्येक वर्षको वासलात यस कार्यालयमा पेश गर्ने र सोही ऐनको दफा ५ बमोजिम मुनाफा गर्ने प्रत्येक प्रतिष्ठानले खुद नाफाको १० प्रतिशत रकम श्रमिकलाई बोनस छुट्याई नियमानुसार वितरण गर्ने ।
१६. आफ्नो उद्योग प्रतिष्ठानको कार्य प्रकृति अनुरूप व्यक्तिगत सुरक्षाका उपकरणहरूको (PPE) व्यवस्थापन गरि प्रयोग गर्ने/ गराउने ।
१७. श्रम ऐन तथा श्रम सम्बन्धी विद्यमान कानूनको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

(जनक सिंह खड्का)

नि. कार्यालय प्रमुख

नि. कार्यालय प्रमुख

नेपाल सरकार
श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय
श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग
श्रम तथा रोजगार कार्यालय
धनगढी, कैलाली

मिति: २०८२/०२/१९

प.सं. ०८१/८२

च.नं. ४२४

विषय:- निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा ।

श्री उद्योग/ प्रतिष्ठान सबै,
सुदूरपश्चिम प्रदेश ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा श्रम ऐन, २०७४ एवं श्रम नियमावली, २०७५ मा भएका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा यस कार्यालयमा श्रमिकका सेवा सुविधा तथा श्रम कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा उजुरी/ गुनासो आइरहेकोले तपसिलमा उल्लेखित कानूनी प्रावधान लगायत श्रम ऐन, नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरूको अविलम्ब कार्यान्वयन गर्ने/ गराउन हुन सम्बन्धित सबैमा अनुरोध छ ।

तपसिल:-

१. तहाँ उद्योग/ प्रतिष्ठानमा कार्यरत श्रमिक/ कर्मचारीहरूलाई रोजगार सम्झौता पत्र र नियुक्ति पत्र दिएर मात्र काममा लगाउने ।
२. नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक अनिवार्य रूपमा लागू गर्ने ।
३. आफ्नो उद्योग/ प्रतिष्ठान कार्यरत श्रमिक/ कर्मचारीहरूलाई अनिवार्य रूपमा योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्ने गराउने ।
४. श्रम ऐन, २०७४ को दफा ५, बालश्रम (निषेध र नियमित गर्ने) ऐन, २०५६ र नियमावली, २०६२ विपरित कार्य नगराउने ।
५. तहाँ उद्योग/ प्रतिष्ठानमा कार्यरत श्रमिक/ कर्मचारीहरूलाई तलब, भत्ता र अतिरिक्त समय काम गरेको पारिश्रमिक वैड्क मार्फत भूक्तानीको व्यवस्था मिलाउने ।
६. यस कार्यालय वा श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागबाट श्रमिक आपूर्तिकर्ता इजाजतपत्र लिई/ नविकरण गरी सो सम्बन्धी कार्य गर्ने । अन्यथा श्रम ऐनको दफा १६३ (क) बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ । साथै मुख्य रोजगारदाता कम्पनीले पनि इजाजतपत्र प्राप्त श्रमिक आपूर्तिकर्ता कम्पनीबाट मात्र श्रमिक लिई काम गराउन हुन समेत जानकारी गराइन्छ ।
७. श्रमिक आपूर्तिकर्ता कम्पनीहरूले आफ्नो कम्पनीको लेटरहेडमा अनिवार्यरूपमा श्रमिक आपूर्तिकर्ता इजाजत पत्र नं. उल्लेख गर्ने/ गराउने ।
८. श्रमिक आपूर्तिकर्ता दर्ता, ट्रेड युनियन दर्ता/ नविकरण र श्रम अडिट प्रतिवेदन सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य <https://ilms.dolos.gov.np/> Online प्रणाली मार्फत सेवा प्रवाह भईरहेको हुँदा उल्लिखित सेवाहरू अनलाईन बाट गर्ने/ गराउने ।
९. यस कार्यालयको क्षेत्रभित्र पर्ने सम्पूर्ण उद्योग/ प्रतिष्ठानहरूले प्रत्येक आ.व. को पौष मसान्त भित्र श्रम नियमावली, २०७५ को अनुसूची १० बमोजिमको श्रम अडिट प्रतिवेदन फारम अनलाईन माध्यमबाट पेश गर्ने ।
१०. श्रम ऐन, २०७४ को दफा १११ बमोजिम श्रम सम्बन्ध समिति गठन गर्ने ।
११. श्रम ऐन २०७४ को दफा ७४ (१) मा व्यवस्था भए बमोजिम सुरक्षा तथा स्वास्थ्य समिति (OSH) गठन गर्ने ।
१२. श्रम ऐन कानूनमा महिला श्रमिक सम्बन्धी व्यवस्था भएका प्रावधानहरूको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
१३. श्रम ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम विदेशी श्रमिक काममा लगाउदा श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागबाट अनिवार्यरूपमा श्रम इजाजत लिएर मात्र श्रमिकको रूपमा काम लगाउने व्यवस्था गर्ने ।
१४. श्रम ऐन २०७४ को दफा ६८ बमोजिम प्रतिष्ठानमा व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा स्वास्थ्य नीति अनिवार्य रूपमा बनाउने ।
१५. आफ्नो उद्योग प्रतिष्ठानको कार्य प्रकृति अनुरूप व्यक्तिगत सुरक्षाका उपकरणहरूको (PPE) व्यवस्थापन गरी प्रयोग गर्ने/ गराउने ।
१६. श्रम ऐन तथा श्रम सम्बन्धी विद्यमान कानूनको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

(जनक सिंह उखेडा)

नि. कार्यालय प्रमुख

नि. कार्यालय प्रमुख